

1 Katılımın önündeki engel

Bilim kulübü bir video gösterimi düzenliyor. Salonun basamaksız girişi vardır. Katılımcı görüşleri ve düzenleme maliyetleri kartlarda verilmiştir. Bütçe en çok 700 TL'dir.

Görüşler	Düzenlemeler
 Aylin videodaki konuşmaları duyamıyor.	K videoya doğrulanmış altyazı 400 TL
 Mert, küçük ve düşük karışıklık yön tabelalarını okuyamıyor.	L büyük ve yüksek karışıklık tabelalar 250 TL
	M yeni hoparlör 500 TL
	N dekoratif afiş 200 TL

Hangi düzenleme paketi, iki kişinin bildirdiği engeli bütçe içinde doğrudan azaltır?

- A) L ve M B) K ve L C) K ve N D) M ve N

2 Aynı bağlantı, farklı sonuç

Kurmaca bir ilçedeki iki üretici grubu aynı çevrim içi pazara katılmıştır. Tablo yalnız bu grupların aynı ürün miktarı için elde ettiği aylık geliri ve gideri gösterir. Başka gelir ve gider yoktur.

Grup	Satış geliri (bin TL)		Toplam gider (bin TL)	
	Önce	Sonra	Önce	Sonra
Dokuma grubu	40	70	25	60
Seramik grubu	30	50	20	30

İki grupta da yeni dış müşteriler edinilmiştir.

“Dış müşteriye ulaşan her grubun elinde kalan para artar.” iddiasını hangi sonuç değerlendirir?

- A) İki grubun da satış geliri arttığı için iddia desteklenir.
 B) Dokuma grubunun satış geliri daha yüksek olduğu için iddia desteklenir.
 C) Seramikte kalan para 10 bin TL azaldığı için iddia çürür.
 D) Dokumada kalan para 5 bin TL azaldığı için iddia çürür.

3. Mesajın bıraktığı boşluk

Grup sohbetinde “Dosyayı yine göndermedin!” mesajı yazılır. Dosyayı gönderen öğrenci, bağlantının açılmadığını bilmemektedir. Diğer öğrenci ertesi gün sunum yapacağı için kaygılıdır.

Hangi yeni mesaj hem sorunu somutlaştırır hem ortak çözüm için bilgi ister?

- A) “Sunum yarın; bağlantıyı açamıyorum. Dosyayı farklı biçimde yeniden paylaşabilir misin?”
- B) “Sunum yarın olduğu için bunu bilerek yaptığın açık.”
- C) “Bağlantı açılmasa da sorun olmadığını söyleyelim.”
- D) “Dosyayı gönderdiğini söylüyorsan başka açıklama gerekmiyor.”

4. Duyuru ulaştı mı?

Okul duyurusu yalnız resim olarak paylaşılmıştır. Ekran okuyucu kullanan bir öğrenci içeriği okuyamamış, interneti zayıf olan öğrenci resmi indirememiştir. Duyuru kısa bir metinden oluşmaktadır.

Hangi ek paylaşım iki öğrencinin bildirdiği engeli birlikte azaltır?

- A) “Resmi daha yüksek çözünürlükle göndermek.”
- B) Aynı resmi birkaç kez yeniden paylaşmak.
- C) İçeriği seçilebilir, düşük boyutlu düz metin olarak da paylaşmak.
- D) Duyurunun güzel görüldüğünü açıklayan bir mesaj göndermek.

5. Uzak pazara açılmak

Bir el işi grubu çevrim içi satışla başka ülkelere ulaşmak istiyor. Ürün açıklamalarını çevirmek, teslim süresini bildirmek ve iade masraflarını hesaplamak gerekiyor. Grup yalnız ziyaretçi sayısını başarı ölçütü olarak seçmiştir.

Ziyaretçi sayısının neden tek başına yeterli olmadığını açıklayınız. Satışın sürdürülebilirliğini değerlendirecek iki ek ölçüt öneriniz.

6. Dayanışma çağrısının tarihi

Bir öğrenci güncel bir yardım çağrısı sandığı görseli paylaşmak üzeredir. Görseldeki olay geçen yıla ait görünmektedir. Kurumun yeni duyurusunda ise ihtiyaçların değiştiği belirtilmiştir.

Hangi sıra, doğru bilgiyle dayanışmayı destekler?

- A) Eski görseli yaymak, sonra tarihini sormak.
- B) Kurumun güncel duyurusunu ve ihtiyacı doğrulamak, doğru bağlantıyla paylaşmak.
- C) Görsel eskirse hiçbir yardım çalışmasının gerekli olmadığını açıklamak.
- D) En çok paylaşılan kopyanın güncel olduğunu kabul etmek.

7. Zincirin bir halkası

Bir atölyenin kumaşı başka ülkeden, paketleri yerel üreticiden gelmektedir. Kumaş sevkiyatı gecikince paketler hazır olsa da ürün teslimi aksar. Atölye başka bir kumaş tedarikçisini araştırır.

Hangi sonuç ve önlem bu örnekle birlikte tutarlıdır?

- A) Yerel paket kullanımı tüm dış bağımlılığı bitirir; araştırma gereksizdir.
- B) Gecikme yalnız paket üreticisini etkiler; atölyenin planı değişmez.
- C) Tek gecikme bütün uluslararası ticaretin yararsız olduğunu kanıtlar.
- D) Üretim farklı yerlerdeki bağlantılara bağlıdır; alternatif kaynak riski azaltabilir.

8. Dinlemek, katılmak mıdır?

Toplantıda Ali, Ece'nin önerisini "Sessiz çalışma alanı istiyorsun, çünkü mevcut odada odaklanamıyorsun" diye özetler. Ardından odanın ikiye ayrılmasının bazı geçişleri daraltabileceğini söyler. Ece, "Bana katılmadığın için beni dinlememişsin" der.

Ali'nin iki davranışını ayırarak Ece'nin yorumunu değerlendiriniz. Tartışmanın sürmesi için bir sonraki adımı öneriniz.

9. Herkese aynı dosya

Bir gezi planı küçük yazılı PDF olarak paylaşılır. Bir öğrenci yazıyı büyüttüğünde satırların ekran dışına taşacağını, başka biri basılı kopyaya ihtiyaç duyduğunu bildirir. İçerik ve tarihler bütün sürümlerde aynı kalacaktır.

Hangi düzenleme eşit katılımı daha iyi destekler?

- A) Yeniden akabilen metin sürümü ve okunur basılı kopya hazırlamak.
- B) PDF aynı olduğu için iki öğrencinin de eriştiğini varsaymak.
- C) Yalnız dosyanın kapağındaki yazıyı büyütme.
- D) Basılı kopyada gezi tarihini farklılaştırmak.

10. Ortak saat bulunur mu?

İki ülkedeki okul grubu çevrim içi buluşacaktır. Saat farkı nedeniyle P saati bir grubun dersine, R saati diğer grubun dinlenme zamanına rastlıyor. Her iki grubun da uygun olduğu S saati bulunuyor; ancak kayıt sonradan da izlenebiliyor. Amaç karşılıklı soru sormaktır.

Hangi plan amaca en doğrudan uygundur?

- A) P'yi seçip ilk grubun hiç soru sormamasını istemek.
- B) R'yi seçip dinlenme ihtiyacını değerlendirmemek.
- C) S'yi seçmek; katılamayanlar için kaydı ek destek olarak sunmak.
- D) Yalnız kayıt paylaşarak canlı karşılıklı soruların gerçekleştiğini söylemek.

11. Suçlamadan geri bildirim

Proje toplantısında bir öğrenci arkadaşına “Sen zaten hiç kimseyi önemsemiyorsun” der. Somut sorun, sunum sırasında iki kez sözünün kesilmesidir. Öğrenci düşüncesini tamamlamak ve sonra arkadaşını dinlemek istiyor.

Kişilik yargısını çıkararak durum, etkisi ve isteği içeren yeni bir cümle yazınız.

12. Kanıt olarak ne eksik?

Dayanışma grubuna gelen bir paylaşımda yardım deposunun boş olduğu ileri sürülür. Ekli fotoğrafın hangi gün ve hangi depoda çekildiği bilinmiyor. Aynı kurumun bugünkü stok raporu başka bir depoya aittir.

İddiayı doğrudan sınamak için hangi bilgi gereklidir?

- A) Fotoğrafın daha çok kişi tarafından beğenilmesi.
- B) Fotoğrafın yer ve tarihinin doğrulanması, aynı deponun o tarihteki kaydıyla karşılaştırılması.
- C) Başka deponun raporunu bu fotoğrafın kesin açıklaması saymak.
- D) Fotoğraf renkliyse güncel olduğunu kabul etmek.

13. Dünyaya açılan yerel ses

Bir köyün masalları çevrim içi arşivde yayımlanacaktır. Anlatıcılar kayıtların bağlamıyla sunulmasını ve kullanıma izin vermeden önce metni görmeyi istemiştir. Ekip uluslararası erişim için çeviri planlar.

Hangi uygulama erişimi artırırken yerel anlatıcıların katılımını korur?

- A) İzin sürecini atlayıp yalnız yabancı dilde yayımlamak.
- B) Her anlatıcının sözünü tek bir ortak metne zorla dönüştürmek.
- C) Çeviri yapmadan kayıtları hiçbir yerde paylaşmamak.
- D) Onaylanan özgün kayıtları açıklayıcı bağlam ve kontrol edilmiş çeviriyle sunmak.

14. Eşit araç mı, eşit fırsat mı?

Kütüphane bütün öğrencilere aynı küçük puntolu kitabı veriyor. Bazıları büyük yazıyla, bazıları sesli sürümle daha rahat çalışıyor. Yönetim, farklı sürüm vermenin ayrıcalık olacağını düşünüyor.

Bu görüşü araçların aynı olması ile öğrenmeye erişim açısından değerlendiriniz. İçeriğin eşdeğerliğini koruyan bir çözüm öneriniz.

15. İyi niyetin depodaki sınırı

Bir destek merkezinde oyuncak çok, kırtasiye azdır. Depolama alanı dolmak üzeredir. Yeni kampanyanın amacı eksik kırtasiyeyi tamamlamak ve kullanılabilir ürün kabul etmektir.

Hangi çağrı merkezden gelen bilgiyle en tutarlıdır?

- A) Her tür ürünü sınırsız istemek; ayırmayı sonradan düşünmek.
- B) Yalnız oyuncakların fotoğrafını paylaşarak daha çok oyuncak istemek.
- C) Eksik kırtasiye türlerini ve kabul koşullarını açıklayıp miktarı takip etmek.
- D) Depo dolu olduğu için ihtiyaç listesini incelemeyi bütün desteği durdurmak.

16. Çevrim içi söz sırası

Çevrim içi toplantıda bağlantısı geciken öğrenci konuşmaya başladığında diğerleri de konuşuyor. Öğrencinin söz kesmek istediği sanılıyor. Sorunun bağlantı gecikmesi olduğu anlaşılınca ekip çözüm arıyor.

Hangi uygulama hem neden bilgisini hem söz hakkını dikkate alır?

- A) Söz isteme işareti ve kısa bekleme aralığı kullanıp sırayı görünür kılmak.
- B) Gecikme yaşayan öğrenciyi görüşme dışında tutmak.
- C) Herkesin daha yüksek sesle konuşmasını istemek.
- D) Niyetinin kötü olmadığını söyleyip akışı hiç değiştirmemek.

17. Bir ürün, farklı etkiler

Bir şirket çevrim içi siparişleri artırınca yerel paketleme işlerinde çalışan sayısı artar. Aynı zamanda tek kullanımlık ambalaj atığı çoğalır. Bir rapor yalnız yeni işleri yazar; başka rapor yalnız atığı anlatır.

İki raporu birleştiren dengeli bir değerlendirme yazınız. İyileştirmeyi izlemek için bir gösterge öneriniz.

18. Paylaşım değişince karar

Bir yardım grubunun ilk listesinde battaniye istenir. İki gün sonra merkez, battaniye ihtiyacının karşılandığını, okul çantasına ihtiyaç olduğunu açıklar. Eski duyuru hâlâ gruplarda dolaşmaktadır.

Eski duyuruyu paylaşmış biri olarak yapacağınız iki işlemi gerekçelendiriniz.

19. Görüş alındı, etkisi ne?

Okulun yeni kulüp kayıt sistemi için öğrencilerden görüş alınır. İnternete evde erişemeyenler okulda kayıt noktası ister. Son tasarımda bu öneriye yer verilmez ve neden açıklanmaz.

Görüş alınmış olması tek başına katılımın etkili olduğunu gösterir mi? Süreci geliştirecek iki adım öneriniz.

20. Küresel bağlantıyı çizmeden anlat

Bir uygulama başka ülkede geliştirilmiş, içerikleri yerel öğretmenlerce hazırlanmış, destek hizmeti farklı bir şehirde verilmiştir. Bir öğrenci bunu “Tamamen dışarıdan gelen bir hizmet” diye tanımlar.

Bu tanımlı verilen üç bilgiyle değerlendiriniz. Küresel bağlantı ile yerel katkının birlikte bulunduğunu anlatan daha doğru bir cümle yazınız.

